

САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У РЕГУЛЮВАННІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Сухіх О.

Національний університет харчових технологій

Зростання і вдосконалення фінансового ринку зумовлюють потребу в постійному оновленні механізмів регулювання й нагляду шляхом підвищення ролі саморегулівних організацій як ефективного механізму регулювання ринку фінансових послуг. Активно діюча система саморегулювання створює додаткові можливості для розвитку суб'єктів ринку шляхом введення єдиних правил і стандартів діяльності.

З метою створення ефективної системи регулювання та контролю на фінансовому ринку України за ініціативою Національної комісії з ринку цінних паперів та фондового ринку були утворені саморегулівні організації.

Саморегулівна організація (далі СРО) — неприбуткове об'єднання фінансових установ, створене з метою захисту інтересів своїх членів та інших учасників ринків фінансових послуг, на якому делегуються відповідними державними органами повноваження щодо розроблення і впровадження правил поведінки на ринках фінансових послуг та сертифікації фахівців ринку [3].

Для набуття статусу СРО об'єднання професійних учасників фондового ринку повинно відповідати таким вимогам:

- об'єднувати більше 75 відсотків професійних учасників фондового ринку за одним з видів професійної діяльності;
- мати затверджені внутрішні документи СРО (внутрішні правила СРО, Правила (станданти) професійної діяльності на фондовому ринку, інші внутрішні документи СРО) для реалізації визначених Статутом об'єднання функцій;
- керівник та заступники керівника виконавчого органу СРО, керівники структурних підрозділів СРО не можуть перебувати у трудових відносинах із членами СРО та прямо або опосередковано бути пов'язаними відносинами контролю з членами СРО, мати судимість за корисливі чи посадові злочини, не зняту або не погашену в установленому законом порядку, та повинні мати стаж роботи на фондовому ринку не менше п'яти років.

Роль саморегулівних організацій на фінансовому ринку визначається:

- 1) встановленням правил, стандартів і вимог щодо здійснення діяльності з цінними паперами;
- 2) встановленням норм і правил поведінки, вимог до професійної кваліфікації фахівців-членів саморегулівних організацій та здійсненні контролю за їх дотриманням членами організацій;
- 3) сприянням здійсненню професійної діяльності членами саморегулівної організації;
- 4) розробкою та здійсненням заходів щодо захисту прав членів саморегулівної організації [1].

Саморегулівні організації будучи неприбутковими об'єднаннями професійних учасників на фінансовому ринку за видами діяльності, завдяки своїй роботі сприяють посиленню контролю за дотриманням регуляторних вимог, правил та стандартів діяльності, покращенню взаємодії з державними органами та забезпеченню стабільності фінансового ринку загалом [2].

Незважаючи на зменшення кількості СРО в Україні, ініціатором повноцінного саморегулювання повинна стати держава. Якщо вона не вважатиме за потрібне і не оцінить можливості, що при цьому виникають і в неї самої, то, швидше за все, СРО як інститути будуть існувати як лобістські організації, або доведеться в остаточному підсумку від цього інституту відмовитися.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Міщенко, С. В. Проблеми вдосконалення системи саморегулювання на фінансовому ринку / С. В. Міщенко // Фінанси України. — 2011. — № 9. — С. 43–52
2. Рекуненко І.І. Особливості діяльності саморегулівних організацій на ринку фінансових послуг/ І.І. Рекуненко, Є.П.Бондаренко Є.П.// Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. — Суми, 2010. — Т. 29. — С. 394–407.
3. Яворська О.С. Саморегулівні організації на ринку цінних паперів / О.С.Яворська // Університетські наукові записи. — 2013. № 4 (48) — с. 75 — 81.

Науковий керівник: Еш С.М.